Роман О. Кривошея*

ОЦІНКА РИЗИКІВ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНИХ ГАРАНТІЙ ДЛЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ У МАШИНОБУДУВАННІ

У статті досліджено ризики реалізації інвестиційних проєктів у машинобудівній галузі та оцінено роль державних гарантій у забезпеченні їхньої економічної результативності. Обґрунтовано необхідність удосконалення механізмів державної підтримки інвесторів в умовах зростання геополітичної нестабільності, посилення технологічної конкуренції та структурної трансформації промисловості. Визначено ключові групи ризиків, які впливають на реалізацію інвестиційних проєктів у машинобудуванні, зокрема фінансові, виробничо-технологічні, інституційні, логістичні, кадрові та воєнно-політичні ризики. Досліджено механізми державного гарантування інвестицій та їхній вплив на зниження рівня невизначеності для інвесторів. Запропоновано підхід до оцінювання ефективності державних гарантій на основі комплексного врахування економічних, інвестиційних та соціально-виробничих показників. Доведено, що результативність державних гарантій визначається не лише обсягом фінансового забезпечення, а й якістю інституційного середовища, стабільністю нормативно-правового регулювання, рівнем цифровізації управлінських процесів та ефективністю взаємодії держави з інвесторами. Результати дослідження можуть бути використані під час формування державної промислової та інвестиційної політики, спрямованої на модернізацію машинобудівного комплексу України.

Ключові слова: *інвестиційний проєкт, державні гарантії, машинобудування, інвестиційний ризик, інвестиційна політика, промисловий розвиток, інвестиційна безпека, ефективність гарантій.*

Табл. 3. Літ. 20.

DOI: 10.32752/1993-6788-2026-1-299-625-636

**** ORCID ID: 0009-0001-6363-484X***

Roman Kryvosheya

ASSESSMENT OF RISKS AND EFFECTIVENESS OF STATE GUARANTEES FOR INVESTMENT PROJECTS IN MECHANICAL ENGINEERING

The article examines the risks of implementing investment projects in the machine-building industry and assesses the role of state guarantees in ensuring their economic effectiveness. The need to improve mechanisms for state support for investors in the context of growing geopolitical instability, increased technological competition, and structural transformation of the industry is substantiated. Key groups of risks that affect the implementation of investment projects in machine-building are identified, in particular financial, production-technological, institutional, logistical, personnel, and military-political risks. The mechanisms of state guaranteeing investments and their impact on reducing the level of uncertainty for investors are investigated. An approach to assessing the effectiveness of state guarantees based on comprehensive consideration of economic, investment, and socio-production indicators is proposed. It is proven that the effectiveness of state guarantees is determined not only by the volume of financial support, but also by the quality of the institutional environment, the stability of regulatory and legal regulation, the level of digitalization of management processes, and the effectiveness of state interaction with investors. The results of the study can be used in the formation of state industrial and investment policy aimed at the modernization of the machine-building complex of Ukraine.

* State Research Institute of Informatization and Economic Modeling, Kyiv, Ukraine.

© Roman Kryvosheya, 2026

Keywords: *investment project, state guarantees, machine-building, investment risk, investment policy, industrial development, investment security, effectiveness of guarantees.*
Peer-reviewed, approved and placed: *24.05.2026*

Постановка проблеми. Машинобудування традиційно належить до стратегічно важливих секторів економіки, які визначають рівень технологічного розвитку держави, її промисловий потенціал та конкурентоспроможність на міжнародних ринках. Водночас реалізація інвестиційних проєктів у машинобудуванні характеризується високою капіталомісткістю, тривалими строками окупності, складністю виробничих процесів та значною залежністю від макроекономічного середовища. У сучасних умовах інвестори стикаються з широким спектром ризиків, пов'язаних із воєнними загрозами, нестабільністю фінансових ринків, коливаннями валютних курсів, змінами регуляторного середовища та обмеженнями доступу до довгострокових фінансових ресурсів.

За таких умов особливого значення набувають механізми державного гарантування інвестиційних проєктів, які дозволяють знизити рівень інвестиційних ризиків, підвищити прогнозованість економічного середовища та стимулювати залучення внутрішнього й зовнішнього капіталу до модернізації машинобудівного комплексу. Разом із тим залишається недостатньо дослідженим питання оцінювання ефективності державних гарантій з позиції їхнього впливу на результативність реалізації інвестиційних проєктів, що обумовлює актуальність обраної тематики дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика управління інвестиційними ризиками та державного гарантування інвестиційних проєктів у промисловості посідає важливе місце у сучасних економічних дослідженнях [1-20]. Особливу увагу науковці приділяють питанням формування сприятливого інвестиційного середовища, удосконалення механізмів державної підтримки інвесторів, підвищення ефективності управління ризиками та забезпечення стійкого розвитку промислових підприємств в умовах економічної нестабільності [1-9]. Окремий напрям досліджень присвячений розвитку машинобудівної галузі як стратегічного сектору економіки [10-15]. У працях вітчизняних науковців розглядаються проблеми модернізації виробничих потужностей, залучення інвестиційних ресурсів, формування інноваційної моделі розвитку підприємств та підвищення їхньої конкурентоспроможності на міжнародних ринках [4-9]. Значна увага приділяється обґрунтуванню необхідності державної підтримки машинобудування через механізми стимулювання інвестиційної активності, розвиток індустріальних парків, експортно-кредитне сприяння та підтримку високотехнологічних виробництв [13-18]. Суттєвий науковий інтерес викликають дослідження, присвячені оцінюванню інвестиційних ризиків. У сучасній економічній літературі ризики інвестиційних проєктів розглядаються як багатокомпонентна система, що охоплює фінансові, виробничі, інституційні, технологічні, кадрові, логістичні та політичні фактори [16-20]. Дослідники наголошують, що в умовах глобальної економічної нестабільності ефективність реалізації інвестиційних проєктів

значною мірою залежить від здатності держави формувати механізми компенсації та мінімізації ризиків, забезпечуючи стабільність інвестиційного середовища [3-8]. Науковці обґрунтовують, що державні гарантії сприяють зниженню вартості капіталу, підвищують доступність фінансових ресурсів для реалізації масштабних інвестиційних проєктів та формують додаткові стимули для залучення приватних інвесторів до стратегічно важливих галузей економіки. Водночас наголошується, що надмірне використання державних гарантій може створювати додаткові фіскальні ризики та потребує впровадження ефективних механізмів моніторингу результативності гарантійної підтримки [2-15].

Попри значну кількість наукових праць, недостатньо дослідженими залишаються питання комплексного оцінювання ефективності державних гарантій саме для інвестиційних проєктів у машинобудуванні. Більшість досліджень зосереджується або на загальних проблемах інвестиційної політики, або на аналізі окремих груп ризиків без урахування галузевої специфіки машинобудівного комплексу. Недостатньо розробленими залишаються також методичні підходи до визначення результативності державних гарантій через систему економічних, інвестиційних та соціально-виробничих показників [1-20].

У зв'язку з цим виникає необхідність поглиблення наукових досліджень щодо оцінки ризиків та ефективності державних гарантій для інвестиційних проєктів у машинобудуванні, що дозволить сформувати науково обґрунтовані підходи до вдосконалення державної інвестиційної політики та забезпечення сталого розвитку промислового сектору економіки.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних засад оцінювання ризиків та визначення ефективності державних гарантій для інвестиційних проєктів у машинобудуванні з урахуванням сучасних викликів економічного розвитку, а також розроблення практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів державної підтримки інвесторів у стратегічно важливих секторах промисловості. Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання дослідження: дослідити економічну сутність державних гарантій у системі реалізації інвестиційних проєктів у машинобудуванні; систематизувати основні ризики, що виникають під час реалізації інвестиційних проєктів у машинобудівному комплексі; визначити вплив окремих груп ризиків на результативність інвестиційної діяльності підприємств галузі; оцінити роль державних гарантій у зниженні рівня інвестиційної невизначеності; сформувати підхід до оцінювання ефективності державних гарантій для інвестиційних проєктів; обґрунтувати напрями вдосконалення механізмів державного гарантування інвестицій у машинобудуванні в умовах економічних та безпекових викликів.

Основні результати дослідження. Оцінювання ризиків та ефективності державних гарантій для інвестиційних проєктів у машинобудуванні потребує комплексного підходу, який враховує взаємодію економічних, фінансових, інституційних, виробничо-технологічних та безпекових чинників. Машинобудівна галузь належить до найбільш капіталомістких секторів економіки, для яких характерними є значні обсяги початкових інвестицій,

тривалі строки реалізації проєктів та висока залежність від зовнішнього економічного середовища. Саме тому рівень ризиків безпосередньо впливає на інвестиційну привабливість галузі та визначає необхідність застосування механізмів державного гарантування. У сучасних умовах державні гарантії виступають одним із ключових інструментів стимулювання інвестиційної активності, забезпечуючи зниження рівня невизначеності для інвесторів та формуючи додаткові передумови для реалізації масштабних інвестиційних проєктів. Ефективність таких гарантій доцільно розглядати не лише через обсяг наданої державної підтримки, але й через їхній вплив на мінімізацію ризиків, покращення фінансових результатів проєктів, підвищення конкурентоспроможності підприємств та забезпечення довгострокового економічного ефекту.

Для комплексного оцінювання результативності державних гарантій пропонується використовувати інтегральний показник ефективності гарантійного забезпечення інвестиційних проєктів:

$$EG = \alpha F + \beta R + \gamma I + \delta S \quad (1)$$

де EG – інтегральний показник ефективності державних гарантій; F – фінансовий ефект реалізації інвестиційного проєкту; R – рівень зниження інвестиційних ризиків; I – інституційна ефективність гарантійного механізму; S – соціально-виробничий ефект від реалізації проєкту; α, β, γ, δ – вагові коефіцієнти впливу окремих складових.

Запропонований підхід дозволяє враховувати як прямі економічні результати реалізації інвестиційних проєктів, так і непрямі ефекти, пов'язані зі зростанням зайнятості, модернізацією виробництва, розвитком інноваційної діяльності та підвищенням технологічного рівня машинобудівних підприємств. На ефективність реалізації інвестиційних проєктів у машинобудуванні впливає широкий спектр ризиків, які відрізняються за характером виникнення, рівнем впливу та можливостями управління. Для визначення пріоритетних напрямів державної підтримки доцільно здійснити їх систематизацію та оцінити потенційний вплив на результативність інвестиційної діяльності (табл. 1).

Проведений аналіз свідчить, що ризикове середовище реалізації інвестиційних проєктів у машинобудуванні характеризується високим рівнем складності та багатокомпонентності. Найбільший вплив на інвестиційну активність у сучасних умовах здійснюють воєнно-політичні, фінансові та інституційні ризики, які формують загальний рівень невизначеності для потенційних інвесторів. Одночасно технологічні та кадрові ризики безпосередньо впливають на здатність підприємств забезпечувати ефективне використання інвестиційних ресурсів і досягати запланованих виробничих результатів [5-11]. У таких умовах державні гарантії виконують функцію інструменту балансування ризиків, сприяючи підвищенню інвестиційної привабливості машинобудівних підприємств та формуванню передумов для реалізації довгострокових інвестиційних програм. При цьому

результативність гарантійної підтримки визначається не лише обсягом фінансових ресурсів, що надаються державою, а й ефективністю інституційного середовища, якістю регуляторної політики та рівнем довіри інвесторів до державних інститутів [1-7].

Таблиця 1. **Класифікація ризиків інвестиційних проєктів у машинобудуванні та їх вплив на результативність реалізації,** *авторська розробка*

Група ризиків	Характеристика ризику	Потенційний вплив на інвестиційний проєкт	Роль державних гарантій
Фінансові	Інфляційні процеси, валютні коливання, зростання вартості кредитних ресурсів	Зниження рентабельності проєкту, збільшення строків окупності	Компенсація частини фінансових втрат, гарантування кредитних зобов'язань
Інвестиційні	Недостатність фінансування, скорочення інвестиційних потоків	Затримка реалізації або зупинення проєкту	Залучення додаткових інвесторів через гарантійні механізми
Виробничо-технологічні	Зношеність обладнання, технологічне відставання, виробничі збої	Зростання витрат та зниження продуктивності	Підтримка модернізації та технологічного оновлення
Інституційні	Нестабільність законодавства, регуляторні зміни, бюрократичні бар'єри	Зростання невизначеності та інвестиційних витрат	Правовий захист інвесторів та гарантування стабільності умов діяльності
Логістичні	Порушення транспортних ланцюгів, обмеження експорту та імпорту	Погіршення забезпечення виробництва ресурсами	Розвиток інфраструктурних програм та транспортної підтримки
Кадрові	Дефіцит кваліфікованого персоналу, міграція трудових ресурсів	Зниження ефективності виробничих процесів	Фінансування програм професійної підготовки та перекваліфікації
Воєнно-політичні	Воєнні загрози, політична нестабільність, безпекові ризики	Висока ймовірність втрати активів та зриву проєктів	Страхування ризиків, державні та міжнародні гарантійні програми
Екологічні	Посилення екологічних вимог, ризики забруднення довкілля	Додаткові витрати на модернізацію виробництва	Стимулювання впровадження екологічних технологій
Цифрові	Кібератаки, втрати даних, цифрові збої	Порушення функціонування виробничих систем	Розвиток кібербезпеки та цифрових сервісів підтримки бізнесу

Для більш ґрунтовного оцінювання результативності державних гарантій доцільно проаналізувати ключові критерії їхньої ефективності та визначити вплив гарантійної підтримки на економічні результати інвестиційних проєктів у машинобудуванні (таблиця 2).

Таблиця 2. **Система оцінювання ефективності державних гарантій для інвестиційних проєктів у машинобудуванні,** *авторська розробка*

Критерій оцінювання	Показники оцінювання	Очікуваний результат	Вплив на інвестиційну привабливість
Фінансова ефективність	Обсяг залучених інвестицій, рентабельність проєкту, чиста приведена вартість (NPV)	Підвищення фінансової результативності проєкту	Зростання довіри інвесторів
Ризикова ефективність	Рівень зниження інвестиційних ризиків, ступінь страхового покриття	Мінімізація втрат інвесторів	Зниження інвестиційної невизначеності
Інституційна ефективність	Швидкість адміністративних процедур, стабільність законодавства, рівень захисту прав інвесторів	Покращення бізнес-клімату	Формування сприятливого інвестиційного середовища
Виробнича ефективність	Приріст виробничих потужностей, продуктивність праці, рівень завантаження обладнання	Зростання обсягів виробництва	Посилення конкурентоспроможності підприємств
Інноваційна ефективність	Кількість впроваджених інновацій, рівень технологічного оновлення	Прискорення модернізації виробництва	Формування високотехнологічного сектору
Соціальна ефективність	Кількість створених робочих місць, рівень оплати праці, розвиток людського капіталу	Підвищення соціальної стабільності	Покращення інвестиційного іміджу регіонів
Бюджетна ефективність	Податкові надходження, приріст ВВП, експортні надходження	Зростання бюджетних доходів	Підвищення економічної стійкості держави
Експортна ефективність	Збільшення обсягів експорту машинобудівної продукції	Розширення зовнішніх ринків збуту	Посилення міжнародної конкурентоспроможності
Цифрова ефективність	Рівень автоматизації, цифровізації виробництва та управління	Підвищення операційної ефективності	Формування сучасної інвестиційної інфраструктури

Представлена система оцінювання дозволяє здійснювати комплексний аналіз результативності державних гарантій не лише з позиції фінансового ефекту, а й з урахуванням довгострокового впливу на розвиток машинобудівної галузі та економіки загалом. На відміну від традиційних

підходів, що переважно орієнтуються на обсяги залучених інвестицій, запропонована система враховує багатовекторний характер впливу гарантійної підтримки на виробничу, інноваційну, соціальну та бюджетну сфери [10-15]. Ефективність державних гарантій значною мірою залежить від здатності держави забезпечити баланс між підтримкою інвесторів та контролем бюджетних ризиків. Надмірне використання гарантійних інструментів може створювати додаткове навантаження на державні фінанси, тоді як недостатній рівень гарантійної підтримки знижує інвестиційну привабливість галузі та стримує модернізацію виробничих потужностей. Саме тому особливого значення набуває формування збалансованої гарантійної політики, яка поєднує механізми державної підтримки із сучасними інструментами ризик-менеджменту. Важливо враховувати, що сучасні інвестиційні проєкти у машинобудуванні реалізуються в умовах високої невизначеності зовнішнього середовища. Підвищення геополітичних ризиків, трансформація міжнародних ланцюгів постачання, прискорення технологічних змін та загострення глобальної конкуренції вимагають від держави впровадження нових підходів до гарантування інвестиційної діяльності. У зв'язку з цим доцільним є формування інтегрованої системи управління ризиками, яка забезпечуватиме своєчасне виявлення загроз та адаптацію гарантійних механізмів до змін економічного середовища.

Для визначення пріоритетних напрямів удосконалення державної політики у сфері підтримки інвестиційних проєктів доцільно здійснити аналіз взаємозв'язку між рівнем ризиків та результативністю державних гарантій у машинобудівному секторі економіки. Для підвищення аналітичної обґрунтованості оцінювання результативності державного гарантування інвестиційних проєктів у машинобудуванні доцільно використовувати систему інтегрованих показників, які дозволяють врахувати взаємозв'язок між ризиками, обсягом державної підтримки та економічними результатами реалізації інвестиційних програм.

Першим показником є інтегральний індекс ефективності державних гарантій, який відображає сукупний вплив фінансових, інституційних, виробничих та соціально-економічних чинників на результативність інвестиційного проєкту:

$$EGI = (0{,}35F + 0{,}25I + 0{,}20P + 0{,}20S) \quad (2)$$

де: EGI – інтегральний індекс ефективності державних гарантій; F – фінансова результативність інвестиційного проєкту; I – інституційна ефективність гарантійного механізму; P – виробничо-технологічний ефект реалізації проєкту; S – соціально-економічний ефект від впровадження проєкту.

Зазначений показник дозволяє оцінити комплексний результат державного гарантування та визначити рівень його впливу на загальну результативність інвестиційної діяльності підприємства.

Для оцінювання ризиковості інвестиційного проєкту пропонується використовувати коефіцієнт інтегрованого інвестиційного ризику:

$$IR = (FR + PR + LR + TR + WR) / 5 \quad (3)$$

де: *IR* – інтегрований рівень ризику інвестиційного проєкту; *FR* – фінансові ризики; *PR* – політико-правові ризики; *LR* – логістичні ризики; *TR* – технологічні ризики; *WR* – воєнно-безпекові ризики.

Чим вище значення показника IR, тим вищою є потреба у використанні державних гарантій та додаткових механізмів захисту інвестицій.

Важливим елементом оцінювання виступає також коефіцієнт гарантійної результативності, який характеризує економічний ефект від використання державних гарантій:

$$GR = (\Delta INV + \Delta EXP + \Delta VA) / DG \quad (4)$$

де: *GR* – коефіцієнт гарантійної результативності; Δ*INV* – приріст залучених інвестицій; Δ*EXP* – приріст експорту машинобудівної продукції; Δ*VA* – приріст доданої вартості підприємства; *DG* – обсяг державних гарантій.

Економічний зміст даного показника полягає у визначенні рівня віддачі від кожної одиниці державної гарантійної підтримки. Зростання значення коефіцієнта свідчить про підвищення ефективності державної політики підтримки інвестиційних проєктів та раціональність використання державних ресурсів.

Запропонована система показників дозволяє перейти від фрагментарного аналізу окремих ризиків до комплексного оцінювання ефективності державних гарантій у машинобудуванні. Її використання створює підґрунтя для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо вибору пріоритетних напрямів державної підтримки інвестиційних проєктів, оптимізації структури гарантійних механізмів та підвищення результативності інвестиційної політики в умовах нестабільного економічного середовища. Особливе значення це має для машинобудівної галузі, де рівень інвестиційних ризиків традиційно перевищує середньогалузеві показники, а строки окупності інвестицій є значно довшими порівняно з іншими секторами економіки [14-20]. У таблиці 3 відображено оцінювання ефективності державних гарантій залежно від рівня ризику інвестиційного проєкту в машинобудуванні (табл. 3).

Побудована матриця дозволяє встановити взаємозв'язок між рівнем ризиковості інвестиційного проєкту та доцільним обсягом державної гарантійної підтримки. Її використання забезпечує можливість диференційованого підходу до управління інвестиційними проєктами залежно від характеру зовнішніх і внутрішніх загроз. Запропонований підхід сприяє підвищенню ефективності використання державних ресурсів та формуванню більш обґрунтованої системи підтримки інвесторів. Отримані результати свідчать, що ефективність державних гарантій у машинобудуванні визначається не лише обсягом фінансового забезпечення, але й якістю

інституційного середовища, рівнем правового захисту інвесторів, здатністю держави забезпечувати стабільність регуляторної політики та підтримувати сприятливі умови для реалізації довгострокових інвестиційних проєктів. Особливого значення набуває інтеграція державних гарантій із механізмами страхування ризиків, цифровими інструментами моніторингу проєктів та програмами розвитку промислової інфраструктури [2; 8; 14; 19].

Таблиця 3. **Матриця оцінювання ефективності державних гарантій залежно від рівня ризику інвестиційного проєкту в машинобудуванні,** *авторська розробка*

Рівень ризику проєкту	Характеристика ризикового середовища	Рекомендований рівень державних гарантій	Очікуваний економічний ефект
Низький	Стабільне фінансове становище, мінімальні зовнішні загрози	Часткові фінансові гарантії та консультаційна підтримка	Зростання інвестиційної активності на 5–10 %
Помірний	Окремі фінансові та інституційні ризики	Гарантування кредитів та страхування ризиків	Прискорення реалізації інвестиційних проєктів
Середній	Високий рівень галузевих та ринкових ризиків	Комплексні державні гарантії та податкові стимули	Зростання обсягів виробництва та експорту
Високий	Поєднання фінансових, політичних та технологічних ризиків	Розширені державні гарантії та міжнародне страхування	Збереження інвестиційної активності в кризових умовах
Критичний	Воєнно-політичні загрози та значна невизначеність	Повне гарантування стратегічних проєктів за участю міжнародних інституцій	Підтримання функціонування стратегічно важливих виробництв

В умовах структурної модернізації економіки та посилення глобальної конкуренції машинобудівна галузь потребує формування нової моделі інвестиційної підтримки, орієнтованої на розвиток високотехнологічних виробництв, стимулювання інноваційної активності та впровадження сучасних виробничих технологій. Саме державні гарантії можуть виступати каталізатором залучення інвестиційних ресурсів до реалізації масштабних проєктів технологічного оновлення підприємств, забезпечуючи зниження рівня інвестиційної невизначеності та підвищення довіри інвесторів.

Важливим напрямом удосконалення гарантійної політики є впровадження ризик-орієнтованого підходу до управління інвестиційними проєктами. Такий підхід передбачає систематичне оцінювання ризиків на всіх етапах реалізації проєкту, використання сучасних методів прогнозування можливих загроз та оперативне коригування механізмів державної підтримки відповідно до змін економічного середовища. Це дозволяє забезпечити більш високий рівень адаптивності інвестиційної політики та підвищити результативність використання державних гарантій.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що державні гарантії є одним із ключових інструментів забезпечення

інвестиційної активності у машинобудуванні та важливим механізмом мінімізації ризиків реалізації інвестиційних проєктів. Визначено, що сучасне ризикове середовище функціонування машинобудівних підприємств характеризується комплексним впливом фінансових, інституційних, виробничо-технологічних, логістичних, кадрових та воєнно-політичних факторів, які суттєво впливають на результативність інвестиційної діяльності та рівень інвестиційної привабливості галузі. Систематизація ризиків дозволила обґрунтувати необхідність використання багаторівневої системи державного гарантування, орієнтованої на зниження інвестиційної невизначеності та формування стабільного середовища для реалізації довгострокових інвестиційних проєктів. Доведено, що ефективність гарантійної підтримки визначається не лише обсягом наданих гарантій, а й рівнем розвитку інституційного середовища, стабільністю нормативно-правового регулювання, якістю державного управління та спроможністю держави забезпечувати захист інтересів інвесторів. Запропоновано систему показників оцінювання ефективності державних гарантій, що включає інтегральний індекс ефективності гарантійного забезпечення, коефіцієнт інтегрованого інвестиційного ризику та коефіцієнт гарантійної результативності. Використання зазначених показників дозволяє здійснювати комплексне оцінювання впливу державної підтримки на фінансові результати інвестиційних проєктів, рівень ризиків та соціально-економічний розвиток машинобудівних підприємств.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання запропонованих підходів під час формування державної інвестиційної політики, удосконалення механізмів гарантування інвестицій та розроблення програм підтримки модернізації машинобудівного комплексу України. Реалізація ризик-орієнтованої моделі державного гарантування сприятиме підвищенню інвестиційної привабливості галузі, активізації інноваційної діяльності підприємств та зміцненню їх конкурентних позицій на внутрішньому і зовнішньому ринках. Перспективи подальших досліджень доцільно пов'язати з розробленням економетричних моделей прогнозування ефективності державних гарантій, оцінюванням впливу цифрових технологій на управління інвестиційними ризиками та формуванням адаптивних механізмів підтримки інвестиційних проєктів у високотехнологічних секторах промисловості.

1. Шпомер, Т., Реус, Р., & Волошин, С. (2025). Інвестиційна привабливість сільськогосподарського машинобудування: фінансові, інституційні та технологічні аспекти. Науковий вісник Полісся, (1 (30)), 248-262. https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-1(30)-248-262

2. Гнатенко, І. А., & Рубежанська, В. О. (2016). Теоретико-методологічні аспекти визначення специфічних ознак регіонального ринку праці. Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, (6), 36-39. http://nbuv.gov.ua/UJRN/VSUNU_2016_6_8

3. Гончаров, В. М., Зось-Кіор, М. В., & Ільїн, В. Ю. (2011). Корпоративне управління/Навчальний посібник. Луганськ: Еталон-2. https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/9ee83d50-9b04-4adb-ace6-a49b60201380/content

4. Венгер, В., & Романовська, Н. (2025). Науково-технічні засади інноваційно-інвестиційного розвитку енергетичного машинобудування України. Acta Academiae Beregsasiensis. Economics, (10), 40-58. https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-10-40-58

5. Трохимець, О. І., Гальцова, О. Л., & Гнатенко, І. А. (2021). Сутність інновацій та інноваційного підприємництва за умов зміни споживчих переваг та маркетингової поведінки підприємств. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво, (5), 40-45. https://doi.org/10.32840/1814-1161/2021-5-6

6. Зось-Кіор, М., Ільїн, В., & Свирида, Е. (2020). Розвиток трудового потенціалу в системі ефективного менеджменту організації. Економіка та суспільство, (22). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-78

7. Ляшук, Н. (2023). Аналіз результатів та впливу використання індикативного планування на реалізацію інвестиційних проєктів. Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення, (6), 122-130. https://doi.org/10.31470/2786-6246-2023-6-122-130

8. Гнатенко, І. А. (2020). Оцінювання системи продовольчої безпеки України. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво, (6), 204-207. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-112

9. Гужва І.Ю. (2015). Україна в глобальній торгівлі: монографія: [моногр.]. К. : Зовнішня торгівля. 236 с.

10. Гнатенко, І. А., & Рубежанська, В. О. (2016). Вплив глобалізації на національний та регіональні ринки праці в Україні. Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка, (21, Вип. 3), 109-112. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2016_21_3_26

11. Зось-Кіор, М., Кирилюк, Є., & Терентьєва, О. (2021). Моделювання управління земельними ресурсами в Україні в контексті глобалізації та формування сталих агропродовольчих систем. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Економічні науки, 65-72. https://doi.org/10.31651/2076-5843-2021-3-65-72

12. Дзюба, Т. А. (2016). Оцінювання ризиків інноваційно-інвестиційного проекту машинобудівних підприємств. Вісник соціально-економічних досліджень, (1), 118-124.

13. Михайлов, А. М., Ільїн, В. Ю., Коцупатрий, М. М., Фурсіна, О. В., & Гнатенко, І. А. (2021). Управління інноваційною економікою в контексті тренду сталого розвитку в рамках моделі інституціонально-матричної кластеризації в умовах адаптивного кадрового менеджменту, діджиталізації агропродовольчої сфери та адаптації до умов пандемії COVID-19. Економічні горизонти, (2(17), 29–40. https://doi.org/10.60022/3(5)-36S

14. Гнатенко, І. А. (2014). Специфічні проблеми оцінювання партнерської взаємодії малих та великих виробничих підприємств. Український соціум, (4), 104-112.

15. Наумов, Ю. Ф., Германенко, О. М., & Зось-Кіор, М. В. (2001). Регіональні аспекти виробництва та реалізації яловичини в Луганській області. Економіка АПК, 11, 85-87.

16. Петруненко, Я. В., & Тройніков, В. В. (2024). Питання захисту провідних галузей виробництва України: національні пріоритети. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, 2(84), 64-71. https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.84.2.7

17. Гнатенко, І. А., Хухра, О. І., & Журавльов, Д. В. (2025). Громадянська участь у процесах прийняття рішень та формування державної політики на місцевому рівні. Вісник Полтавського державного аграрного університету. Серія «Публічне управління та адміністрування», (3), 66–73. https://doi.org/10.32782/pdau.pma.2025.3.9

18. Плаксієнко, В. Я., Зось-Кіор, М. В., & Гнатенко, І. А. (2021). Компетентнісний підхід в командотворенні менеджменту підприємства в контексті розвитку сучасного ринку праці. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво, (4), 76-81. https://doi.org/10.32840/1814-1161/2021-4-12

19. Амоша, О. І., Драчук, Ю. З., & Кабанов, А. І. (2015). До проблем інституціонального забезпечення інноваційного розвитку вугільної галузі. Економіка промисловості, (3), 44-64.

20. Товстун, В. В. (2026). Формування механізму реалізації національної стратегії розвитку металургійної промисловості: інституційні, фінансові та технологічні компоненти. Здобутки економіки: перспективи та інновації, (29). https://doi.org/10.5281/zenodo.19970486

1. Shpomer, T., Reus, R., & Voloshyn, S. (2025). Investytsiina pryvablyvist silskohospodarskoho mashynobuduvannia: finansovi, instytutsiini ta tekhnolohichni aspekty. Naukovyi visnyk Polissia, (1 (30)), 248-262. https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-1(30)-248-262

2. Hnatenko, I. A., & Rubezhanska, V. O. (2016). Teoretyko-metodolohichni aspekty vyznachennia spetsyfichnykh oznak rehionalnoho rynku pratsi. Visnyk Skhidnoukrainskoho natsionalnoho universytetu imeni Volodymyra Dalia, (6), 36-39. http://nbuv.gov.ua/UJRN/VSUNU_2016_6_8

3. Honcharov, V. M., Zos-Kior, M. V., & Ilin, V. Yu. (2011). Korporatyvne upravlinnia/Navchalnyi posibnyk. Luhansk: Etalon-2. https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/9ee83d50-9b04-4adb-ace6-a49b60201380/content

4. Venher, V., & Romanovska, N. (2025). Naukovo-tekhnichni zasady innovatsiino-investytsiinoho rozvytku enerhetychnoho mashynobuduvannia Ukrainy. Acta Academiae Beregsasiensis. Economics, (10), 40-58. https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-10-40-58

5. Trokhymets, O. I., Haltsova, O. L., & Hnatenko, I. A. (2021). Sutnist innovatsii ta innovatsiinoho pidpryiemnytstva za umov zminy spozhyvchykh perevah ta marketynhovoi povedinky pidpryiemstv. Derzhava ta rehiony. Seriia: Ekonomika ta pidpryiemnytstvo, (5), 40-45. https://doi.org/10.32840/1814-1161/2021-5-6

6. Zos-Kior, M., Ilin, V., & Svyryda, E. (2020). Rozvytok trudovoho potentsialu v systemi efektyvnoho menedzhmentu orhanizatsii. Ekonomika ta suspilstvo, (22). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-78

7. Liashuk, N. (2023). Analiz rezultativ ta vplyvu vykorystannia indykatyvnoho planuvannia na realizatsiiu investytsiinykh proiektiv. Publichne upravlinnia: kontseptsii, paradyhma, rozvytok, udoskonalennia, (6), 122-130. https://doi.org/10.31470/2786-6246-2023-6-122-130

8. Hnatenko, I. A. (2020). Otsiniuvannia systemy prodovolchoi bezpeky Ukrainy. Derzhava ta rehiony. Seriia: Ekonomika ta pidpryiemnytstvo, (6), 204-207. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-112

9. Huzhva I.Iu. (2015). Ukraina v hlobalnii torhivli: monohrafiia: [monohr.]. K. : Zovnishnia torhivlia. 236 s.

10. Hnatenko, I. A., & Rubezhanska, V. O. (2016). Vplyv hlobalizatsii na natsionalnyi ta rehionalni rynky pratsi v Ukraini. Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Seriia: Ekonomika, (21, Vyp. 3), 109-112. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2016_21_3_26

11. Zos-Kior, M., Kyryliuk, Ye., & Terentieva, O. (2021). Modeliuvannia upravlinnia zemelnymy resursamy v Ukraini v konteksti hlobalizatsii ta formuvannia stalykh ahroprodovolchykh system. Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Seriia «Ekonomichni nauky, 65-72. https://doi.org/10.31651/2076-5843-2021-3-65-72

12. Dziuba, T. A. (2016). Otsiniuvannia ryzykiv innovatsiino-investytsiinoho proektu mashynobudivnykh pidpryiemstv. Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen, (1), 118-124.

13. Mykhailov, A. M., Ilin , V. Yu., Kotsupatryi , M. M., Fursina , O. V., & Hnatenko , I. A. (2021). Upravlinnia innovatsiinoiu ekonomikoiu v konteksti trendu staloho rozvytku v ramkakh modeli instytutsionalno-matrychnoi klasteryzatsii v umovakh adaptyvnoho kadrovoho menedzhmentu, didzhytalizatsii ahroprodovolchoi sfery ta adaptatsii do umov pandemii COVID-19. Ekonomichni horyzonty, (2(17), 29–40. https://doi.org/10.60022/3(5)-36S

14. Hnatenko, I. A. (2014). Spetsyfichni problemy otsiniuvannia partnerskoi vzaiemodii malykh ta velykykh vyrobnychykh pidpryiemstv. Ukrainskyi sotsium, (4), 104-112.

15. Naumov, Yu. F., Hermanenko, O. M., & Zos-Kior, M. V. (2001). Rehionalni aspekty vyrobnytstva ta realizatsii yalovychyny v Luhanskii oblasti. Ekonomika APK, 11, 85-87.

16. Petrunenko, Ya. V., & Troinikov, V. V. (2024). Pytannia zakhystu providnykh haluzei vyrobnytstva Ukrainy: natsionalni priorytety. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriia: Pravo, 2(84), 64-71. https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.84.2.7

17. Hnatenko, I. A., Khukhra, O. I., & Zhuravlov, D. V. (2025). Hromadianska uchast u protsesakh pryiniattia rishen ta formuvannia derzhavnoi polityky na mistsevomu rivni. Visnyk Poltavskoho derzhavnoho ahrarnoho universytetu. Seriia «Publichne upravlinnia ta administruvannia», (3), 66–73. https://doi.org/10.32782/pdau.pma.2025.3.9

18. Plaksiienko, V. Ya., Zos-Kior, M. V., & Hnatenko, I. A. (2021). Kompetentnisnyi pidkhid v komandotvorenni menedzhmentu pidpryiemstva v konteksti rozvytku suchasnoho rynku pratsi. Derzhava ta rehiony. Seriia: Ekonomika ta pidpryiemnytstvo, (4), 76-81. https://doi.org/10.32840/1814-1161/2021-4-12

19. Amosha, O. I., Drachuk, Yu. Z., & Kabanov, A. I. (2015). Do problem instytutsionalnoho zabezpechennia innovatsiinoho rozvytku vuhilnoi haluzi. Ekonomika promyslovosti, (3), 44-64.

20. Tovstun, V. V. (2026). Formuvannia mekhanizmu realizatsii natsionalnoi stratehii rozvytku metalurhiinoi promyslovosti: instytutsiini, finansovi ta tekhnolohichni komponenty. Zdobutky ekonomiky: perspektyvy ta innovatsii, (29). https://doi.org/10.5281/zenodo.19970486